

Kā Puna Hauaitu (whārangi 1–7)

Nā David O'Connell rāua ko Hana O-Regan

Whārangi 1

I wehe mai ō tātou tūpuna i ō rātou kāika tupu. I whakaterea kā moana tūāuriuri o Te Moananui-a-Kiwa ki te wani he whenua hōu mō rātou. Kai kā rikarika o te kaihautū te oraka o te iwi me kā pāhīhī o aua waka. E tika ana kia mātua mōhio ia ki kā āhuataka me kā tikaka katoa o kā tini whetū o te raki, o kā tini āhuataka o Tāwhirimātea, o kā au moana me kā tini konohi o Takaroa, tae atu ki kā ara heke o kā manu me kā ika hoki. Kai roto i ēnei kete mātauraka kā tohu hai āwhina i a ia ki te whai i tōna ara ki te whenua hōu.

Whārangi 2

He tohuka tere waka te kaihautū, e matatau ana ki te ārahi i tōna waka i kā hau tūmū o te moana nui. Ki te kore e kite i te whenua hōu, kia taea tonutia e ia te ihu o te waka te hoki whakamuri ki te wā kāika. Mēnā ka ahu tahi atu te waka i te rere o te hau, ko wai ka hua, ko wai ka tohu, ki te kore koe e tūpono he hau anō hai whakahoki anō i a koe ki tō ūkaipō.

Whārangi 3

Ko kā hau i pūhia ai kā rā o te waka o Uruao, mai i kā pito whakararo o kā moutere o Te Moananui-a-Kiwa ki kā tai whakateuru ki Te Waipounamu, koirā tou kā hau i tārai i te whenua nei i taunahatia e Rākaihautū rāua ko Rokohouia. Tau noa atu Te Waka o Aoraki i te ākau, ka whitia ki te pōhatu, ka whitia anō hoki te āhua o te raki o Te Moananui-a-Kiwa ki te toka mō ake tou atu.

Whārangi 4

Ka ahu mai kā hau aua o Aotearoa i te uru. Ka rere mai ēnei hau mahana i Te Moana Tāpokopoko a Tāwhaki, e rarau haere ana i te haukū me te tikaka e kiia nei, ko te whakaeto puhawai. Ko te whakaetotaka o kā wai tērā, mai i te kārewa o te moana ki ruka ki te raki. I te rewataka ake o te hau haumākū, ka whakamātaohia, ā, ka whitia ki kā kōpata mōkitokito, ka huia ēnei hai paiao.

Whārangi 5

Tae rawa mai ēnei āhua o te raki ki te tai hauāuru o Te Waipounamu, he awai kā paiao i te haukū. Ka pūhia tou kā paiao nei e kā hau ki te aroka o Kā Tiritiri o te Moana. Nā tēnei ka māhuhua kā paiao ki tua o kā pae mauka. Ka tōtātia kā paiao i te pūtake o kā mauka me te takutai, ā, ka tīmata te heke mai o te ua. Nā tēnei ka rewa haere kā paiao ki kā raki tiketike rā anō. Ka whakahaupapatia te ua, ā, ka heke iho ko te hukarere.

Whārangi 6

I pēnei te mahi a te hau mō e hia miriona tau. I te takaka o te wā he rite tou te tauka o te hukapapa ki kā mauka. Nā wai rā ka pineke i te taumaha, ka whitia ki te kōpaka. Ko tā te kōpaka mahi, ka pērā anō i tā te wai, he pūheke, he rere whakararo hai awa. Kapi katoa kā wāhi nui o Te Waipounamu i ēnei awa e kiia nei he puna hauaitu.

Whārangi 7

I te rereka iho o kā puna hauaitu, ka whakaawahia te whenua. Nāwai, nāwai ka takoto mai kā riu me kā awaawa e kitea nei e tātou i ēnei rā. Nā kā puna hauaitu hoki te pounamu i kawē nei ki kā awa me kā pākihi e tata atu ana ki taha moana. E ai ki kā kōrero a ō tātou tūpuna, nā Tūterakiwhānoa kā puna hauaitu i haka. He mokopuna a ia ki a Rakinui, ā, nāhana hoki te whenua i whakarākai, i tārai hai whenua noho mō te takata, i te tūpokika o Te Waka o Aoraki.

